

TÜRKİYE'DE RÜZGAR SEKTÖRÜNÜN GELECEĞİ, VE YENİ RES BAŞVURULARINDA İZİN SÜREÇLERİ

Ebru ARICI
ARI-ES ENERJİ
GENEL MÜDÜRÜ

GENEL BAKIŞ

- Ülkemizin enerji alanındaki 2023 yılı stratejik hedeflerinden biri olan 20.000 MW rüzgar enerjisi santrali kurulu gücüne* ulaşılması için son derece kritik bir döneme girilmiştir.
- 20.000 MW / 2023 hedefine ulaşılması sürecinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın, bağlı ve ilgili Kurum ve Kuruluşlar yanısıra özel sektör ile bir arada çalışması ve işbirliği yapabilmesi büyük önem arz etmektedir.

* Kaynak: Elektrik Enerji Piyasası ve Arz Güvenliği Stratejisi Belgesi T.C. Başbakanlık DPT Müsteşarlığı

MEVCUT DURUM

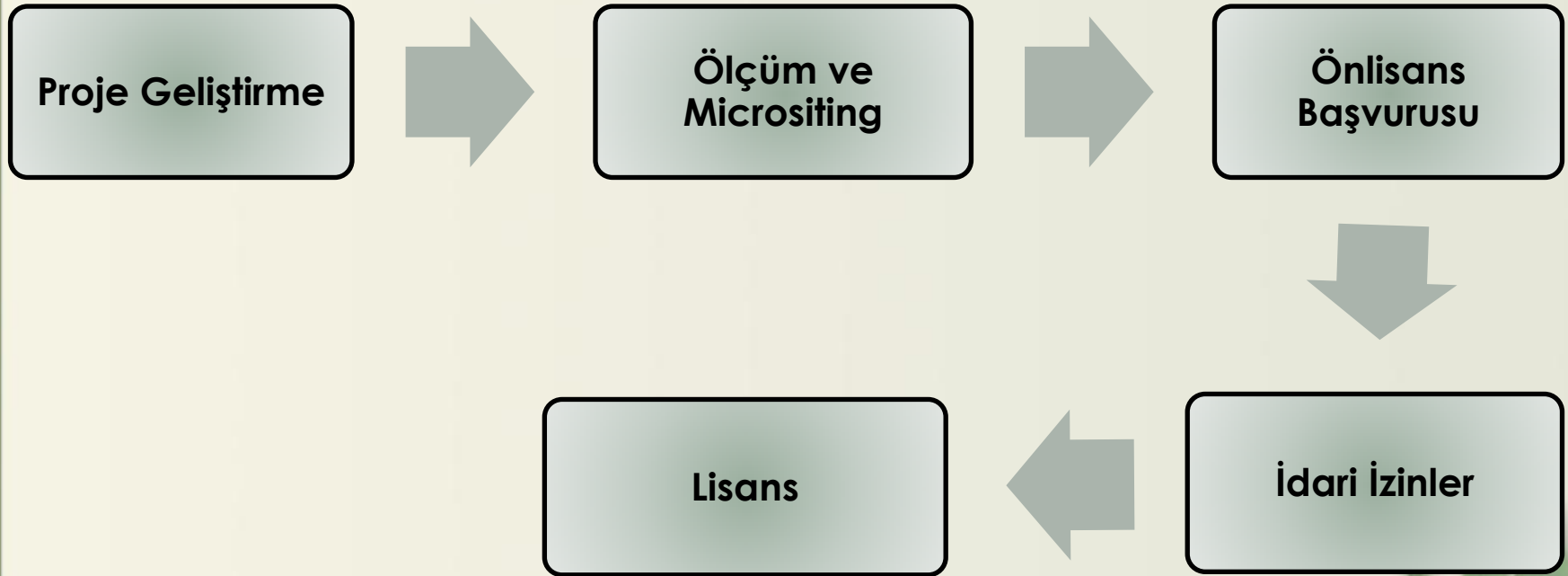
Mevcut Durum	Kurulu Güç (MW)
İşletmedeki RESler	2,041
1 Kasım 2007 öncesi lisanslanan ve işletmeye girmeyi bekleyen RESler	1,486
1 Kasım 2007 başvurularından lisanslanmış ya da lisans almaya hak kazanmış projeler	6,891
2013-2023 yılları için lisanslanması ve iletim sistemine bağlanması gereken RES kapasitesi	9,582

- 18.000 MW'ın 2023 yılı sonu itibarıyla devreye alınması için 11 senelik bir süre bulunmaktadır.
- Lisanslanan tüm RES'lerin devreye alınacağını varsayarak geri kalan RES'ler için TEİAŞ, 2013 yılından itibaren her sene yaklaşık 1000 MW RES için kapasite açıklamayı planlamaktadır. 2015 başvuruları için 3000 MW kapasite açıklamıştır.
- Ancak her ne kadar TEİAŞ planlamalarını bu doğrultuda sürdürse de bu senaryonun gerçekleşmesi hem ekonomik hem de idari/teknik nedenlerle mümkün değildir. Bunun için 1 Kasım 2007 tarihinden önce lisanslanan ve işletmeye alınan santrallerin hayata geçirildiği yıllardaki duruma bakmak yeterlidir.

RÜZGAR ENERJİ SANTRALLERİ LİSANSLAMA SÜRECİ

2 Kasım 2013 tarih 28809 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği'nde lisanslama süreci aşağıdaki gibi tariflenmiştir.

RES MEVZUATI SÜREÇLERİ

Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği'ne göre süreçleri iki bölümde incelemek gerekmektedir:

- 1. Proje Geliştirme Ve Başvuru Süreci**
- 2. Ön Lisans Alındıktan Sonra Yürütülecek İşlemler**

RES Projesi Saha Çalışmaları

- Bağlanılabilir trafo merkezlerinin ve kapasitelerinin açıklanması
- Trafo merkezlerine yakın yatırım sahası alternatiflerinin belirlenmesi
- Yatırım sahası alternatiflerinin uygunluk kriterleri açısından analizi. (Mülkiyet, ÇED, izin süreçleri, SİT durumu, Sivil Havacılık, radar, askeri güvenlik bölgeleri içinde kalıp kalmadığı vb.)

TEİAŞ tarafından açıklanan Rüzgar Enerjisine dayalı üretim kapasiteleri

Mart 2015

2 Kasım 2013 tarihli ve 28809 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin Geçici 17. Maddesi gereğince TEİAŞ tarafından yayımlanması gereken bölgesel bazda sisteme bağlanabilecek rüzgâr enerjisine dayalı üretim tesisi kapasiteleri

Bölgesel kapasitelerde rüzgâr santrallerinin hangi il sınırları içerisinde tesisi edileceği dikkate alınarak değerlendirme yapılmıştır.

BAĞLANTI BÖLGESİ NO	BÖLGEDEKİ İLLER	KAPASİTE (MW)
1	ADANA	120
2	ADYAMAN	40
3	AFYONKARAHİSAR	30
4	AĞRI KÖR	50
5	AKSARAY KIRSEHR NEVŞEHİR	60
6	AMASYA SAMSUN	60
7	ANKARA KIRIKKALE ÇANKIRI	60
8	ANTALYA	100
9	ARDAHAN KARS	40
10	ARTVİN RİZE TRABZON	30
11	AYDIN MUĞLA	50
12	BALIKESİR	160
13	BARTIN ZONGULDAK KARABÜK	30
14	BATMAN MARDİN DİYARBAKIR ŞANLIURFA	60
15	BAYBURT GÜNEŞLİNE GİRESUN	40
16	BİLECİK EKİŞEHİR KEFENİ	50
17	BİNGÖL TUNCELİ	50
18	BITLİS MUŞ	40
19	BOLU DÜZCE SAKARYA	30
20	BURDUR DENİZLİ UŞAK	50
21	BURSA	110
22	ÇANAKKALE	260
23	ÇORLU KASTAMONU SINOP	70

BAĞLANTI BÖLGESİ NO	BÖLGEDEKİ İLLER	KAPASİTE (MW)
24	EDİRNE	40
25	ELAZIĞ	40
26	ERZİNCAN	50
27	ERZURUM	50
28	GAZİANTEP KİLİS	40
29	HATAY	30
30	İSPARTA	60
31	İSTANBUL	50
32	İZMİR	50
33	KAHRAMANMARAŞ OSMANIYE	40
34	KARAMAN MERİN	250
35	KAYSERİ NİĞDE	80
36	KIRIKLARELİ	70
37	KOCAELİ YALOVA	40
38	KONYA	50
39	MALATYA	80
40	MANİSA	30
41	ORDU	50
42	SİRT ŞİRK HAKKARİ	30
43	SİVAS	80
44	TEKİRDAĞ	60
45	TOKAT	40
46	VAN	50
47	YOZGAT	50

TEİAŞ tarafından açıklanan Rüzgar Enerjisine dayalı üretim kapasiteleri

Mart 2015

2 Kasım 2013 tarihli ve 28809 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin Geçici 17. Maddesi gereğince TEİAŞ tarafından yayımlanması gereken bölgesel bazda sisteme bağlanabilecek rüzgâr enerjisine dayalı üretim tesisi kapasiteleri

Bölgesel kapasitelerde, rüzgâr santrali projelerinin hangi il sınırları içerisinde tesisi edileceği dikkate alınarak değerlendirme yapılacaktır.

RES Projeleri Ölçüm Çalışmaları

- 31.03.2012 tarih ve 28250 sayılı Rüzgar ve Güneş Enerjisine Dayalı Lisans Başvurularına İlişkin Ölçüm Standardı Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ doğrultusunda rüzgâr ölçüm kampanyası tasarımı ve planlanması
- Ölçüm direği arazi izinleri
- Rüzgâr ölçüm direğinin kurulumu
- MGM Başvurusu ve Kabul
- Ölçüm sonuçlarının alınması ve raporlarının hazırlanması

Proje Geliştirme Ve Başvuru Süreci

Mülkiyet Durumuna Göre Ölçüm Direği Arazi İzinleri Rüzgar ölçüm direği başvurusu orman arazisinde ise:

- Hazırlanan ölçüm direği başvuru Orman Bölge Müdürlüğü'ne sunulur.
- Orman Bölge Müdürlüğü tarafından incelemeye alınan dosya uygun görüldüğü takdirde sürece devam edilir.
- Doğa Koruma ve Milli Parklar Bölge Müdürlüğü'ne görüş sorulur.
- Ölçüm direğinin kurulması planlanan alanın,
- **Arkeolojik Sit** alanı olup olmadığını tespit etmek amacı ile Müze Müdürlüğü'ne veya Sit Kuruluna görüş sorulur.
- **Doğal Sit** alanı olup olmadığını tespit etmek amacı ile Çevre Şehircilik İl Müdürlüğü'ne görüş sorulur.

Proje Geliştirme Ve Başvuru Süreci

Eğer ölçüm direğinin kurulması planlanan alanın,

EPDK Lisansı var ise ve direk noktası bu Lisans sahası içinde kalıyor ise, Orman Bölge Müdürlüğü tarafından olur verilir. Ancak bazı Bölge Müdürlükleri EPDK Lisansına bakmaksızın Başbakanlık Olurunu isteyebilir.

EPDK Lisansı yok ise, uygun görüşler tamamlandıktan sonra, Orman Bölge Müdürlüğü tarafından Orman Genel Müdürlüğü'nün görüşü istenir. Genel Müdürlük dosyayı olur almak üzere Başbakanlığa gönderir.

Proje Geliştirme Ve Başvuru S¼ređi

ölçüm direği

Proje Geliştirme Ve Başvuru Süreci

Rüzgar ölçüm direği başvurusu mera olmayan hazine parselinde ise:

- Hazırlanan ölçüm direği başvuru dosyası planı EPDK' ya sunulur.
- EPDK tarafından dosya Milli Emlak Genel Müdürlüğü'ne gönderilir.
- Milli Emlak Genel Müdürlüğü dosyayı türbin alanlarında irtifak hakkı tesis edilmesi, yollarda kiralama yapılabilmesi amacı ile ilgili Defterdarlık ve Mal Müdürlüğü'ne gönderir.
- Mal Müdürlüğü irtifak hakkı/kiralama yapmak için bütün kurumlara görüş sorar.
- Kurum görüşleri tamamlandıktan sonra alanları kendi database'ine girer.

Proje Geliştirme Ve Başvuru Süreci

- İrtifak hakkı/kiralama dosyasını Milli Emlak Genel Müdürlüğü'ne gönderir.
- Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından uygunluk verilir, dosya işlemin tamamlanması için Defterdarlık ve Mal Müdürlüğü'ne geri gönderilir.
- İrtifak hakkı/kiralama işleminin tamamlanması için tekrar bütün kurumlara görüş sorulur.
- Uygun görüşler geldikten sonra Başbakanlık'tan görüş istenir.
- İrtifak hakkı/kiralama için Lisans sahibi şirket ihaleye davet edilir.

Proje Geliştirme Ve Başvuru Süreci

Rüzgar ölçüm direği başvuru mera parselinde ise:

- Hazırlanan ölçüm direği başvuru dosyası planı EPDK' ya sunulur.
- EPDK tarafından dosya ilgili İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğüne gönderilir.
- İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü tarafından yerinde arazi etüdü yapılır.
- İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü tarafından Toprak Koruma Projesi hazırlanması istenir.
- “Tarım Dışı Kullanım Kararı” alınması için “Toprak Koruma Kurulu”na girer, onaylanmasından sonra Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na gönderilir.
- Bakanlığın uygun bulmasından sonra uygunluk kararı EPDK' ya gönderilir.
- Komisyonca belirlenen ot bedeli yatırımcı şirket tarafından ödenir.

Proje Geliştirme Ve Başvuru Süreci

- EPDK tarafından dosya Milli Emlak Genel Müdürlüğü'ne gönderilir.
- Milli Emlak Genel Müdürlüğü dosyayı türbin alanlarında irtifak hakkı tesis edilmesi, yollarda kiralama yapılabilmesi için ilgili Defterdarlık ve Mal Müdürlüğü'ne gönderir.
- Mal Müdürlüğü irtifak hakkı/kiralama yapmak için bütün kurumlara görüş sorar.
- Kurum görüşleri tamamlandıktan sonra alanları kendi database'ine girer.
- İrtifak hakkı/kiralama dosyasını Milli Emlak Genel Müdürlüğü'ne gönderir.
- Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından uygunluk verilir, dosya işlemin tamamlanması için Defterdarlık ve Mal Müdürlüğü'ne geri gönderilir.
- İrtifak hakkı/kiralama işleminin tamamlanması için tekrar bütün kurumlara görüş sorulur.
- Uygun görüşler geldikten sonra Başbakanlık' tan görüş istenir.
- İrtifak hakkı/kiralama için Lisans sahibi şirket ihaleye davet edilir.

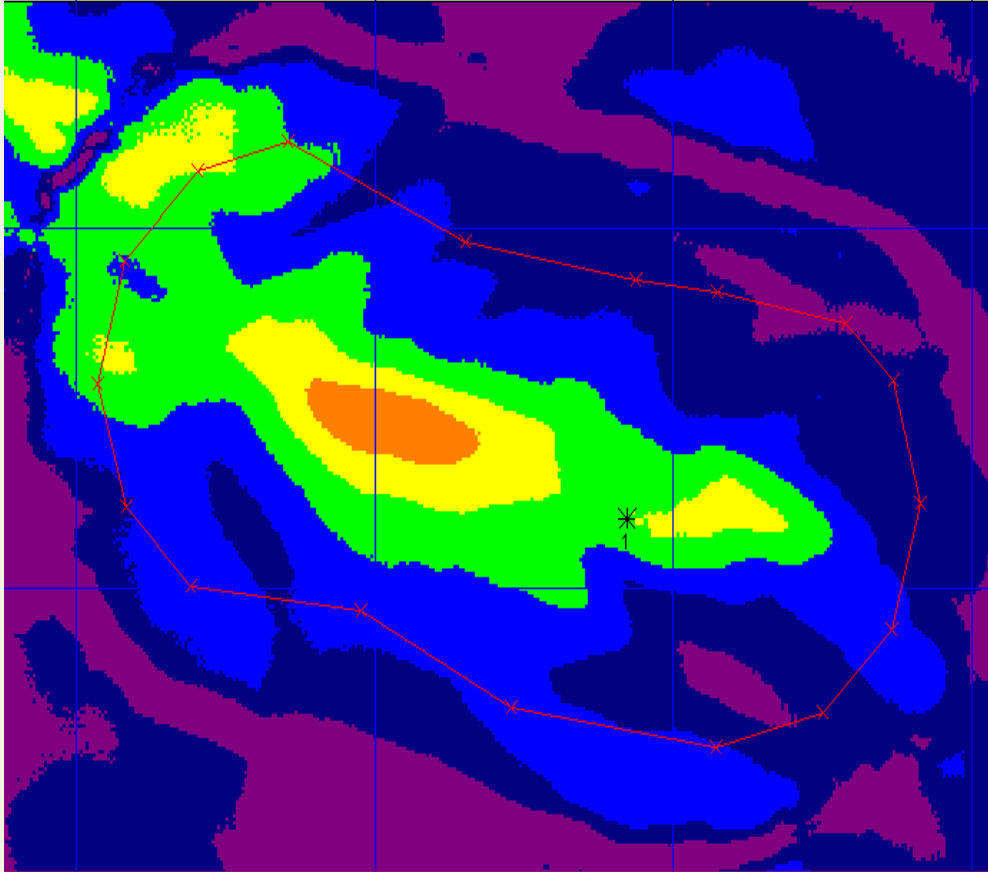
Proje Geliştirme Ve Başvuru Süreci

Rüzgar ölçüm direği şahıs mülkiyetinde ise:

- Meteoroloji Genel Müdürlüğü'ne başvuru yapılması
- Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nce başvuru evraklarının kontrol edilmesi
- Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nce kabulün yapılması
- Enerji analizi sırasında kullanılacak olan programın formatına uygun olarak arazi haritasının sayısallaştırılması ve modellenmesi
- EPDK Başvuru dosyasının hazırlanması
- Mevkii çakışması oluşması durumunda gerekli müracaatlarda bulunulması, çakışmanın giderilmesi

MICROSITING

Rüzgar hızı haritası

Wind Speed (m/s)		
Selected colour 		
Band	Lower	Upper
1	0.00	5.00
2	5.00	6.00
3	6.00	7.00
4	7.00	8.00
5	8.00	9.00
6	9.00	10.00
7	10.00	100.00

ÖN LİSANS SÜRECİ

Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği

Önlisans ve lisans süreleri

- MADDE 9 – (1)** Önlisansın süresi mücbir sebep hâlleri hariç **yirmi dört ayı** geçemez. Önlisans verilirken, başvurunun kaynak türüne ve kurulu gücüne bağlı olarak, bu sürenin otuz altı aya kadar uzatılmasına ilişkin hususlar, Kurul kararı ile düzenlenir.
- (2) Lisans, faaliyetin niteliği dikkate alınarak en az on, en çok kırkdokuz yıl için verilir. Ancak, Kanunun geçici 12 nci maddesi kapsamında verilen üretim lisansının süresi, ilgili mevcut sözleşmenin süresi ile sınırlıdır.

ÖN LİSANS SÜRECİ

MADDE 17-(1) Önlisans sahibi tüzel kişi, önlisansa konu üretim tesisinin yatırımına başlanabilmesi için önlisans süresi içerisinde aşağıdaki iş ve işlemleri tamamlamakla yükümlüdür;

a) Üretim tesisinin kurulacağı sahanın önlisans sahibi tüzel kişinin mülkiyetinde olmaması halinde, söz konusu sahanın mülkiyet veya kullanım hakkının elde edilmesi, rezervuarlı hidroelektrik santrallerinde su tutma alanları ile ilgili olarak kamulaştırma kararının alınması, nükleer santrallerde üretim tesisinin kurulacağı sahaya ilişkin tahsis işlemlerinin yapılması,

b) Kurulması planlanan üretim tesisine ilişkin imar planlarının onaylanması,

c) Üretim tesisinin inşaatına başlanabilmesi için gerekli olan ön proje onayının alınması,

ÖN LİSANS SÜRECİ

- ç) Bağlantı ve sistem kullanım anlaşmaları için TEİAŞ veya ilgili dağıtım şirketine başvurunun yapılması,
- d) 17/1/1983 tarihli ve 83/5949 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Yönetmeliği uyarınca gerekli görüşlerin alınması,
- e) Rüzgar başvurularına ilişkin Teknik Etkileşim İzninin alınması,
- f) Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamında gerekli olan kararın alınması,
- g) Üretim tesisine ilişkin yapı ruhsatının veya söz konusu ruhsatın yerine geçecek belgenin alınması veya söz konusu ruhsatın alınmasına gerek olmadığına ilişkin belgenin sunulması,

ÖN LİSANS SÜRECİ

- ğ) Önlisansa konu üretim tesisi ile ilgili olarak;
- 1) Yerli kömüre dayalı üretim tesisleri ile jeotermal kaynağa dayalı üretim tesisleri için kaynak kullanım hakkına ilişkin anlaşmanın,
 - 2) Hidrolik kaynağa dayalı üretim tesisleri için DSi ile yapılmış Su Kullanım Hakkı Anlaşmasının,
 - 3) Rüzgâr veya güneş enerjisine dayalı üretim tesisleri için TEİAŞ ile imzalanmış RES veya GES Katkı Payı anlaşmasının, yapılmış olması.**
- (2) Önlisans sahibi tüzel kişiler, önlisans alma tarihinden itibaren;
- a) Doksan gün içerisinde, Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamında gerekli olan kararın alınması için,**
 - b) Yüzseksen gün içerisinde Teknik Etkileşim İzni için, ilgili kuruma başvurmak zorundadır.**

ÖN LİSANS SÜRECİ

İZİNLER

a. Orman Ön İzninin Alınması

1. Orman Önizin dosyası hazırlanır ve ilgili Orman Bölge Müdürlüğü'ne sunulur.
2. Orman Bölge Müdürlüğü İzin İrtifak Şubesi tarafından dosya içeriği incelenir.
3. Orman Bölge Müdürlüğü alanda herhangi bir koruma statüsü bulunup bulunmadığına dair Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu ve Tabiat Varlıklarını Koruma Müdürlüğü ile; Doğa Koruma ve Milli Parklar Bölge Müdürlüğü'ne görüş sorar.
4. Milli Parklar Ornitoloji ve Ekosistem Raporu onayı varsa olumlu görüş verir.
5. Alanda herhangi bir sit kısıtı yoksa diğer kurumlar da olumlu görüş verir.
6. Dosya bedeli hesaplanmak üzere Orman Bölge Müdürlüğü Makine İkmal Şubeye gönderilir.
7. Hesaplama tamamlandıktan sonra dosya ilgili şefliğe gönderilir ve arazi incelemesi yapılır.
8. Şeflikten olumlu gelen dosyanın raporu hazırlanır ve Orman Genel Müdürlüğü'ne gönderilir.
9. Bölge Müdürlüğüncce Milli Parklar görüşü sorulmamış ise Genel Müdürlük tarafından görüş sorulur ve olumlu görüş gelir ise Makama Olur'a gönderilir.
10. Orman Genel Müdürlüğü'nce uygun bulunan dosya Bölge Müdürlüğü'ne gönderilir.
11. Bölge Müdürlüğü Taahhüt Senetlerini hazırlar, firmaya gönderir, noter onayı yapılması ve bedelin ödendiğine dair dekontlar Bölge Müdürlüğü'ne gönderilir. Önizin belgesi alınır.

ÖN LİSANS SÜRECİ

b. ÇED Yönetmeliği kapsamında belge alınması

03.10.2013 tarih ve 28784 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak ÇED Yönetmeliği kapsamında;

EK 1:

49- Türbin sayısı 20 ve üzeri olan rüzgar enerji santralleri.

50- Jeotermal enerji santralleri:

a) Elektrik enerjisi üretilmesi amacıyla jeotermal kaynağın çıkartılması (Isıl kapasitesi 25 MWe ve üzeri).

b) Elektrik enerjisi üretilmesi amacı dışında jeotermal kaynağın çıkartılması veya kullanılması (Isıl kapasitesi 25 MWt ve üzeri).

51- Güneş enerjisi santralleri (kapladığı alan 20 hektar ve üzeri).

ÖN LİSANS SÜRECİ

EK 2:

- 46- Kurulu gücü 1-25 MWm arasında olan hidroelektrik enerji santralleri.
- 47- Elektrik enerjisi üretimi amacıyla kurulan su depolama tesisleri (Göl hacmi 5 milyon m³ ve üzeri olan barajlar veya göletler).
- 48- Türbin sayısı 5-20 arası olan rüzgâr enerji santralleri.**
- 49- Jeotermal enerji:
- a) Elektrik enerjisi üretilmesi amacıyla jeotermal kaynağın çıkartılması (Isıl gücü 5 MWe ve üzeri),
- b) Elektrik enerjisi üretilmesi amacı dışında jeotermal kaynağın çıkartılması (Isıl gücü 5 MWt ve üzeri).
- 50- Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su elde edilmesi için kurulan endüstriyel tesisler (geri kazanım, atık bertarafı ve biyogaz enerji üretim tesisleri dahil, toplam ısıl gücü 20 MWt – 300 MWt arası olanlar).
- 51- Güneş enerjisi santralleri (kapladığı alan 2 hektar ve üzeri).

ÖN LİSANS SÜRECİ

madde 5 – Bu Yönetmeliğe tabi projeler hakkında "ÇED Olumlu", ve "ÇED Olumsuz", "ÇED Gereklidir" veya "ÇED Gerekli Değildir" kararlarını verme yetkisi Bakanlığa aittir.

Ancak Bakanlık gerekli gördüğü durumlarda "ÇED Gereklidir" veya "ÇED Gerekli Değildir" kararının verilmesi konusundaki yetkisini, sınırlarını belirleyerek yetki genişliği esasına göre Valiliklere devredebilir.

madde 6 – Bu Yönetmeliğe tabi projeler için "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararı veya "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" kararı alınmadıkça bu projelere hiç bir teşvik, onay, izin, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez, proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez.

ÖN LİSANS SÜRECİ

Kurum Görüşlerinin Alınması

- ORMAN BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
- GIDA, TARIM ve HAYVANCILIK İL MÜDÜRLÜĞÜ
- DSİ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
- KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU
- KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- TEDAŞ
- TEİAŞ
- KARAYOLLARI BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
- GENELKURMAY BAŞKANLIĞI
- MADEN İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI (ÇED PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ)
- ORMAN VE ŞU İŞLERİ BAKANLIĞI (DOĞA KORUMA VE MİLLİ PARKLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ)
- TÜRK TELEKOM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI (TABİAT VARLIKLARINI KORUMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ)
- BOTAŞ
- ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ
- DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ÖN LİSANS SÜRECİ

ANALİZ VE RAPORLAR

- a.** Arazi mülkiyeti, kadastral çalışmalar (Türbin/panel yerleşimlerinin ve ulaşım yollarının bulunduğu alanlardaki mülkiyet durumunun çıkarılması)
- b.** Ekosistem değerlendirme raporu hazırlanması ve Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü tarafından uygun bulunması

1. Üniversitelerde en az doktora düzeyinde akademik kariyeri bulunan ornitolog, biyolog, peyzaj mimarı, bitki uzmanından oluşan bir heyet tarafından düzenlenmesi gerekmektedir.
2. Projeye ilişkin uydu görüntüsü, lisans, çed belgesi, proje tanıtım dosyası, ilgili haritalar heyete iletilir.
3. Projenin büyüklüğüne göre gerekli sürede arazi çalışması yapılır.
4. Bakanlık formatına göre rapor hazırlanır ve Bakanlığa gönderilir.
5. Bakanlık raporu inceler ve varsa eksiklik bildirir.
6. Eksikliklerin giderilmesinden sonra dosyanın son hali yeniden incelenir.
7. Gerekli olduğu durumlarda (bölgenin özelliğine göre) ek rapor ve işlemler talep edilebilir.
8. Kuş göç yollarına çok yakın projeler için belli sürelerle izleme talep edilebilir. Bu süre içinde rapor bekletilir ve izleme sonuçlarının da raporlanmasından sonra değerlendirilir.
9. Rapor uygun bulunursa Taahhütname düzenlenir, firma tarafından imzalanarak Bakanlığa gönderildikten sonra Makam'a Olur'a gönderilir.
10. Makam Oluru sonrası üst yazı ile taahhütlerin yerine getirilmesi koşulu ile uygun bulunduğu firmaya iletilir.

ÖN LİSANS SÜRECİ

c. Teknik Etkileşim Analizinin yapılması (TÜBİTAK tarafından değerlendirilir.)

d. 23.08.2013 tarih ve 28744 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren Haberleşme, Seyrüsefer, Gözetim Sistemleri Mania kriterleri hakkında yönetmelik gereği 15.000 metre yarıçaplı alandaki RES talepleri için teknik analiz ve değerlendirme yapılması gerekir. Radar istasyonu görüş alanı içinde olan rüzgâr enerji santrallerine ilişkin, mesafeye bakılmaksızın CNS hizmet sağlayıcısı tarafından teknik analiz ve değerlendirme yapılması gerekir.

ÖN LİSANS SÜRECİ

HARİTA VE PLANLAMA ÇALIŞMALARI

- a.** Sayısal Halihazır Haritanın hazırlanması ve ilgili kuruma onaylatılması
- b.** Türbin/panel yerleşiminin sayısal halihazır harita üzerinde belirlenmesi
- c.** Türbin/panel alanlarına ait ulaşım planları ve yol projelerinin imalata yönelik hazırlanması
- d.** İmar Planına esas Jeolojik Etüd Raporunun hazırlanması ve Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nce onaylanması
- e.** 3194 Sayılı İmar Kanunu'nun 9. Maddesi gereği 1/5.000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planı'nın hazırlanması ve ilgili kurumlara onaylatılması

ÖN LİSANS SÜRECİ

İmar Planı Onay Kurumları:

- ▣ İlgili Belediyesi
- ▣ İlgili Büyükşehir Belediyesi
- ▣ İl Özel İdaresi
- ▣ Kültür ve Turizm Bakanlığı
- ▣ Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulları
- ▣ Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü
- ▣ Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

ÖN LİSANS SÜRECİ

İMAR PLANINA KONU ALANLARDA (TÜBİN/PANEL ALANLARI, BAĞLANTI YOLLARI, ŞALT MERKEZİ, ŞALT KONTROL BİNASI VB.) MÜLKİYET DURUMUNA GÖRE YAPILACAK İŞLEMLER

6446 Sayılı ELEKTRİK PİYASASI KANUNU

Kamulaştırma

MADDE 19 – (1) Elektrik piyasasında üretim veya dağıtım faaliyetlerinde bulunan önlisans veya lisans sahibi özel hukuk tüzel kişilerinin, önlisans ve lisansa konu faaliyetleri için gerekli olan kişilerin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlara ilişkin kamulaştırma talepleri Kurum tarafından değerlendirilir ve uygun görülmesi hâlinde Kurul tarafından kamu yararı kararı verilir. Söz konusu karar çerçevesinde gerekli kamulaştırma işlemleri 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununda belirtilen esaslar dâhilinde üretim faaliyetlerinde bulunan önlisans veya lisans sahibi özel hukuk tüzel kişileri için Maliye Bakanlığı, dağıtım faaliyetlerinde bulunan lisans sahipleri için TEDAŞ tarafından yapılır. Bu durumda kamulaştırma bedelleri ile kamulaştırma işlemlerinin gerektirdiği diğer giderler kamulaştırma talebinde bulunan önlisans veya lisans sahibi tüzel kişi tarafından ödenir.

ÖN LİSANS SÜRECİ

- (2) Kamulaştırılan taşınmazın mülkiyeti ve/veya üzerindeki sınırlı ayni haklar, üretim veya dağıtım tesislerinin mülkiyetine sahip olan ilgili kamu kurum veya kuruluşuna, bunların bulunmaması hâlinde ise Hazineye ait olur. Kamulaştırma bedeli önlisans veya lisans sahibi özel hukuk tüzel kişisi tarafından ödenerek tapuda Hazine adına tescil edilen veya niteliği gereği tapudan terkin edilen taşınmazlar üzerinde Maliye Bakanlığınca kamulaştırma bedelini ödeyen önlisans veya lisans sahibi özel hukuk tüzel kişileri lehine bedelsiz irtifak hakkı tesis edilir ve/veya kullanma izni verilir. İrtifak hakkının ve/veya kullanma izninin süresi önlisans veya lisansın geçerlilik süresi ile sınırlıdır.

ÖN LİSANS SÜRECİ

ELEKTRİK PİYASASI LİSANS YÖNETMELİĞİ

Kamulaştırma, irtifak hakkı tesisi, kullanma izni veya kiralama

MADDE 46-(1) Önlisans, üretim veya dağıtım lisansı sahibi özel hukuk tüzel kişisi, faaliyetiyle doğrudan ilgili olarak;

- a) Kamu yararı kararı,
- b) İrtifak hakkı tesisi,
- c) Kullanma izni,
- ç) Kiralama yapılması,
- d) Hazineye ait taşınmazlar dışındaki kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazların devir kararının alınması.
- e) Mera tahsis amacı değişikliği,
talebiyle Kuruma başvurabilir.

(2) Elektrik piyasasında üretim faaliyetinde bulunan önlisans veya dağıtım faaliyetlerinde bulunan lisans sahibi özel hukuk tüzel kişilerinin, önlisans ve lisansa konu faaliyetleri için gerekli olan ve kişilerin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlara ilişkin kamulaştırma talepleri Kurum tarafından değerlendirilir ve uygun görülmesi hâlinde Kurul tarafından kamu yararı kararı verilir. Söz konusu karar çerçevesinde gerekli kamulaştırma işlemleri Kanununun 19 uncu maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde sonuçlandırılır.

ÖN LİSANS SÜRECİ

Mera olmayan Hazine arazilerinde;

- Tahsis dosyasının hazırlanmasında RES'lerde imar planları altlık olarak kullanılmakta ve plan dışındaki yerlerde zorunlu hallerde geçit hakkı ve/veya irtifak hakkı tesis yapılmaktadır. İşlemin başlayabilmesi için imar planlarının onaylanmış olması zorunludur.
- Kadastral altlıkların temin edilmesi (Kadastrosu halen mevzii koordinat sistemi olan yerler mevcuttur, bu yerler için saha alımları gerekmektedir),
- Santral sahasındaki kadastral parsel durumu kesinleşmesine müteakip o parsellere ait tapu kayıtlarının alınması, oluşan parsel alanları ve tescillenmiş alanların karşılaştırılması gerekmektedir. Eğer ki; aralarında farklılık var ise bunların giderilmesi ve gerekli çözümlerinin bulunması istenir. Alan düzeltmeleri en erken 1.5 ay gibi bir zaman almaktadır.
- Bu işlemlerin ardından temiz parseller ve onaylı imar planı çıkarılarak buradaki yol, türbin alanları, şalt ve idare bina yerlerinin tamamı için her parsel ayrı olmak üzere beyannameleri düzenlenir ve kamulaştırma planı hazırlanır.

ÖN LİSANS SÜRECİ

- Hazırlanan kamulaştırma planı EPDK'ya sunulur.
- Sunulan plan EPDK kanalıyla Kadastro kontrolünün yapılması üzere İlgili Kadastro Müdürlüğü'ne ve mera değilse "tarım dışı kullanım kararı" alınması için ilgili İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'ne gönderilir.
- İlgili İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü tarafından yerinde arazi etüdü yapılır, Toprak Koruma Projesi hazırlanması istenir, daha sonra "tarım dışı kullanım kararı" alınması için "Toprak Koruma Kurulu"na girer, onaylanmasından sonra Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na gönderilir, Bakanlığın uygun bulmasından sonra uygunluk kararı EPDK'ya gönderilir.
- İlgili Kadastro Müdürlüğü gerekli kontrolleri tamamladıktan sonra dosyayı EPDK'ya gönderir.
- Elektrik piyasasında üretim faaliyetinde bulunan önlisans veya dağıtım faaliyetlerinde bulunan lisans sahibi özel hukuk tüzel kişilerinin, önlisans ve lisansa konu faaliyetleri için gerekli olan ve kişilerin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlara ilişkin kamulaştırma talepleri Kurum tarafından değerlendirilir ve uygun görülmesi hâlinde Kurul tarafından kamu Yararı Kararı verilir.
- EPDK tarafından dosya Milli Emlak Genel Müdürlüğü'ne gönderilir.

ÖN LİSANS SÜRECİ

- Milli Emlak Genel Müdürlüğü dosyayı türbin alanlarında irtifak hakkı tesis edilmesi, yollarda kiralama yapılabilmesi için ilgili Defterdarlık ve Mal Müdürlüğü'ne gönderir.
- Mal Müdürlüğü irtifak hakkı/kiralama yapmak için bütün kurumlara görüş sorar.
- Kurum görüşleri tamamlandıktan sonra alanları kendi database'ine girer.
- İrtifak hakkı/kiralama dosyasını Milli Emlak Genel Müdürlüğü'ne gönderir.
- Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından uygunluk verilir, dosya işlemin tamamlanması için Defterdarlık ve Mal Müdürlüğü'ne geri gönderilir.
- İrtifak hakkı/kiralama işleminin tamamlanması için tekrar bütün kurumlara görüş sorulur.
- Uygun görüşler geldikten sonra irtifak hakkı/kiralama için Lisans sahibi şirket ihaleye davet edilir.

ÖN LİSANS SÜRECİ

Mera olan Hazine arazilerinde;

- Tahsis dosyasının hazırlanmasında RES'lerde imar planları altlık olarak kullanılmakta, plan dışındaki yerlerde zorunlu hallerde geçit hakkı ve /veya irtifak hakkı tesisi yapılmaktadır. İşlemin başlayabilmesi için imar planlarının onaylanmış olması zorunludur.
- Kadastral altlıkların temin edilmesi (Kadastrosu halen mevzii koordinat sistemi olan yerler mevcuttur, bu yerler için saha alımları gerekmektedir)
- Santral sahasındaki kadastral parsel durumu kesinleşmesine müteakip o parsellere ait tapu kayıtlarının alınması, oluşan parsel alanları ve tescillenmiş alanların karşılaştırılması gerekmektedir. Eğer ki; aralarında farklılık var ise bunların giderilmesi ve gerekli çözümlerinin bulunması istenir. Alan düzeltmeleri minimum 1.5 ay gibi bir zaman almaktadır.
- Bu işlemlerin ardından temiz parseller ve onaylı imar planı çakıştırılarak buradaki yol, türbin alanları, şalt ve idare bina yerlerinin tamamı için her parsel ayrı olmak üzere beyannameleri düzenlenir ve kamulaştırma planı hazırlanır.
- Hazırlanan kamulaştırma planı EPDK' ya sunulur.
- Sunulan plan EPDK kanalıyla Kadastro kontrolünün yapılması üzere ilgili Kadastro Müdürlüğü'ne ve "tahsis amacı değişikliği uygunluk kararı" alınması için ilgili İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'ne gönderilir.

ÖN LİSANS SÜRECİ

- İlgili İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü tarafından yerinde arazi etüdü yapılır, Toprak Koruma Projesi hazırlanması istenir, daha sonra “tahsis amacı değişikliği uygunluk kararı” alınması “Mera Komisyonu”na girer, onaylanmasından sonra Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’na gönderilir, Bakanlığın uygun bulmasından sonra uygunluk kararı EPDK’ ya gönderilir. Ot bedelleri belirlenir ve Lisans sahibi şirket tarafından yatırılması istenir.
- İlgili Kadastro Müdürlüğü gerekli kontrolleri tamamladıktan sonra dosyayı EPDK’ ya gönderir.
- Elektrik piyasasında üretim faaliyetinde bulunan önlisans veya dağıtım faaliyetlerinde bulunan lisans sahibi özel hukuk tüzel kişilerinin, önlisans ve lisansa konu faaliyetleri için gerekli olan ve kişilerin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlara ilişkin kamulaştırma talepleri Kurum tarafından değerlendirilir ve uygun görülmesi hâlinde Kurul tarafından kamu yararı kararı verilir.
- EPDK tarafından dosya Milli Emlak Genel Müdürlüğü’ne gönderilir.

ÖN LİSANS SÜRECİ

- Milli Emlak Genel Müdürlüğü dosyayı türbin alanlarında irtifak hakkı tesis edilmesi, yollarda kiralama yapılabilmesi için ilgili Defterdarlık ve Mal Müdürlüğü'ne gönderir.
- Mal Müdürlüğü irtifak hakkı/kiralama yapmak için bütün kurumlara görüş sorar.
- Kurum görüşleri tamamlandıktan sonra alanları kendi database'ine girer.
- İrtifak hakkı/kiralama dosyasını Milli Emlak Genel Müdürlüğü'ne gönderir.
- Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından uygunluk verilir, dosya işlemin tamamlanması için Defterdarlık ve Mal Müdürlüğü'ne geri gönderilir.
- İrtifak hakkı/kiralama işleminin tamamlanması için tekrar bütün kurumlara görüş sorulur.
- Uygun görüşler geldikten sonra irtifak hakkı/kiralama için Lisans sahibi şirket ihaleye davet edilir.

ÖN LİSANS SÜRECİ

Orman Kesin İzin Aşamaları (6831 sayılı Orman Kanununun 17.maddesi gereğince)

1. Orman kesin izin dosyası hazırlanır ve ilgili Orman Bölge Müdürlüğü'ne sunulur.
2. Orman Bölge Müdürlüğü İzin İrtifak Şubesi tarafından dosya içeriği incelenir.
3. Orman Bölge Müdürlüğü, ön izin aşamasında sorulmadı ise; alanda herhangi bir koruma statüsü bulunup bulunmadığına dair Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu ve Tabiat Varlıklarını Koruma Müdürlüğü ile; Doğa Koruma ve Milli Parklar Bölge Müdürlüğü'ne görüş sorar.
4. Milli Parklar Ornitoloji ve Ekosistem Raporu onayı varsa olumlu görüş verir.
5. Alanda herhangi bir sit kısıtı yoksa diğer kurumlar da olumlu görüş verir.
6. Dosya bedeli hesaplanmak üzere (dosya içeriğinde belirtilen proje keşifleri, proforma faturalarla belirlenen proje maliyeti üzerinden) Orman Bölge Müdürlüğü Makine İkmal Şubeye gönderilir.
7. Hesaplama tamamlandıktan sonra dosya ilgili şefliğe gönderilir ve heyet tarafından arazi incelemesi yapılır.
8. Şeflikten olumlu gelen dosyanın raporu hazırlanır ve Orman Genel Müdürlüğü'ne gönderilir.
9. Bölge Müdürlüğünce Milli Parklar görüşü sorulmamış ise ya da önizin aşamasında sorulmamış ise Genel Müdürlük tarafından görüş sorulur ve olumlu görüş gelir ise Makama Ölur'a gönderilir.
10. Orman Genel Müdürlüğü'nce uygun bulunan dosya Bölge Müdürlüğü'ne gönderilir.
11. Bölge Müdürlüğü Taahhüt Senetlerini hazırlar, firmaya gönderir, noter onayı yapılması ve bedelin ödendiğine dair dekontlar Bölge Müdürlüğü'ne gönderilir. Kesin izin belgesi alınır. Yer Teslimi yapılır.

ÖN LİSANS SÜRECİ

Şahıs arazilerinde kamulaştırma yapılması:

- Kamulaştırma dosyasının hazırlanmasında RES'lerde imar planları altlık olarak kullanılmakta, plan dışındaki yerlerde zorunlu hallerde geçit hakkı ve /veya irtifak hakkı tesisi yapılmaktadır. İşlemin başlayabilmesi için imar planlarının onaylanmış olması zorunludur.
- Kadastral altlıkların temin edilmesi (Kadastrosu halen mevzii koordinat sistemi olan yerler mevcuttur, bu yerler için saha alımları gerekmektedir)
- Santral sahasındaki kadastral parsel durumu kesinleşmesine müteakip o parsellere ait tapu kayıtlarının alınması, oluşan parsel alanları ve tescillenmiş alanların karşılaştırılması gerekmektedir. Eğer ki; aralarında farklılık var ise bunların giderilmesi ve gerekli çözümlerinin bulunması istenir. Alan düzeltmeleri minimum 1.5 ay gibi bir zaman almaktadır.
- Bu işlemlerin ardından temiz parseller ve onaylı imar planı çakıştırılarak buradaki yol, türbin alanları, şalt ve idare bina yerlerinin tamamı için her parsel ayrı olmak üzere beyannameleri düzenlenir ve kamulaştırma planı hazırlanır.
- Hazırlanan kamulaştırma planı EPDK'ya sunulur.

ÖN LİSANS SÜRECİ

- Sunulan plan EPDK kanalıyla Kadastro kontrolünün yapılması üzere İlgili Kadastro Müdürlüğü'ne ve "tarım dışı kullanım kararı" alınması için ilgili İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'ne gönderilir.
- İlgili İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü tarafından yerinde arazi etüdü yapılır,Toprak Koruma Projesi hazırlanması istenir,daha sonra "tarım dışı kullanım kararı" alınması "Toprak Koruma Kurulu"na girer,onaylanmasından sonra Gıda,Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na gönderilir,Bakanlığın uygun bulmasından sonra uygunluk kararı EPDK' ya gönderilir.
- İlgili Kadastro Müdürlüğü gerekli kontrolleri tamamladıktan sonra dosyayı EPDK' ya gönderir.
- Elektrik piyasasında üretim faaliyetinde bulunan önlisans veya dağıtım faaliyetlerinde bulunan lisans sahibi özel hukuk tüzel kişilerinin, önlisans ve lisansa konu faaliyetleri için gerekli olan ve kişilerin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlara ilişkin kamulaştırma talepleri Kurum tarafından değerlendirilir ve uygun görülmesi hâlinde Kurul tarafından kamu yararı kararı verilir.
- EPDK tarafından dosya Bakanlar Kurulu'na "acele kamulaştırma almak" üzere gönderilir.
- Acele kamulaştırma kararından sonra Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından yetkilendirilen avukatlar aracılığı ile "acele el koyma" davası açılır.
- Yerinde yapılan bilirkişi incelemesi sonucu bedeller tespit edilir, ilgili malikin hesabına yatırılır.
- Kamulaştırılan parseller Maliye Hazinesi adına tescil edilir.
- Lisans sürecince kullanmak üzere irtifak hakkı tesis edilmiş olur.

ÖN LİSANS SÜRECİ

- Türbin, Şalt Sahası Ve Şalt Kontrol Binasına Ait Ruhsatların Alınması
- İnşaat Projelerinin Ön Proje Onayının Alınması
- Bağlantı Ve Sistem Kullanım Anlaşmaları İçin Teiaş Veya İlgili Dağıtım Şirketine Başvurunun Yapılması,
- Rüzgar Veya Güneş Enerjisine Dayalı Üretim Tesisleri İçin Teiaş İle İmzalanmış Res Veya Ges Katkı Payı Anlaşmasının Yapılması

Tamamı ağaçlı orman alanına kurulan Rüzgar Enerji Santrallerinin alana faydaları:

- ▣ Rüzgar Enerji Santralleri (RES) tüm dünyada açık arazilerin yanında orman arazileri üzerine de kurulmaktadır. Rüzgar enerjisinin yoğun olarak kullanıldığı Almanya ve Kuzey Avrupa ülkelerinde orman arazilerine kurulan santral sayısı son yıllarda artmaktadır. Projelerde orman arazisinin %1.5 ile %3'ü kadarı kullanılmakta olup ağaç kesimi en düşük seviyede tutulmaktadır. İnşaat sürecinde ve sonrasında var olan orman yollarının kullanılması da ağaç kesimini azaltan faktörlerdendir.
- ▣ RES'lerin orman arazilerine kurulması ayrıca ülkemizde özellikle yaz aylarında önemli bir sorun haline gelen orman yangınlarının önlenmesinde önemli bir faktördür; santral çalışanları tarafından 7 gün 24 saat yapılan gözetim ve denetleme ile ilk müdahaleler en kısa zamanda yapılabilmektedir.
- ▣ Enerji üretiminde en çevreci teknoloji olan Rüzgar Enerji Santralleri ormanlık arazilere en az tahribatla ülkemizin enerji ihtiyacını karşılamaya katkıda bulunmaktadır.

Tamamı ağaçlı orman alanına kurulan Rüzgar Enerji Santrallerinin alana faydaları:

- ▣ Olası yangını engelleme ve anında müdahale,
- ▣ Ağaçlık alanda kullanabilecek yol ve ulaşım imkanı,
- ▣ Santral yapmak için kesilecek ağaçların varlığına karşılık (fosil yakıtlardan elde edilecek enerjide oluşan karbondioksite karşı) 1 MW'ta 140.000 ağaca eşdeğer oksijen tasarrufu,

Mevcut süreçte dikkat edilmesi gereken hususlar,

- ▣ Orman ve Su İşleri Bakanlığı'nın 03.03.2014 tarihli genelgesi,
- ▣ 18 Nisan 2014 Cuma günü 28976 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Orman Kanununun 17/3 ve 18. maddelerinin Uygulama Yönetmeliği,
- ▣ 3 Ekim 2013 Cuma günü 28784 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ÇED Yönetmeliği,

Yeni proje alanları geliştirirken dikkat edilmesi gereken hususlar,

- Orman ve Su İşleri Bakanlığı'nın 03.03.2014 tarihli genelgesi gereği izin verilmeyecek sahalardan olup olmadığının araştırılması,
- Alan orman arazisi ise 18 Nisan 2014 Cuma günü 28976 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Orman Kanununun 17/3 ve 18. maddelerinin Uygulama Yönetmeliği gereği saha bedellerinin hesaplanması,
- 3 Ekim 2013 Cuma günü 28784 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ÇED Yönetmeliği kapsamında kısıtlılık analizinin yapılması,

İlginize teşekkür ederim...

